

Asia: VN/27419/2020

Luonnon virkistyskäytön strategia

Yleinen lausunto

Voitte tässä lausua yleisesti luonnon virkistyskäytön strategiasta

Kalatalouden Keskusliitto kiittää lausuntopyynnön välittämisestä järjestölle lausuntoa varten.

Suomalaisten luontosuhde on tunnetusti poikkeuksellisen vahva. Kalatalouden Keskusliitto pitää strategiaa mainiona edistysaskeleena, jolla suunnitelmallisesti edistetään luonnon virkistyskäyttöä - tämä osaltaan vähentää painetta järjestökentältä, joka on tähän asti vastannut suurelta osin linjausten kehittämisestä ja laatimisesta.

Todetaan myös, että yksityisten vesialueiden on oltava painoarvoltaan samalla tavalla esille tuotuna, kuin se todellisuudessa on. Esimerkiksi luvussa 2.3. Luonnon virkistyskäytön mahdollisuudet Suomessa on luonnoksen kirjaus: "Valtio omistaa Suomessa noin yhden kolmasosan maa- ja vesialueista. Loput ovat muun muassa kuntien, seurakuntien ja yksityisten omistuksessa", joka voisi kuulua perustellummin "Suomessa suurin osa vesialueista on yksityisessä omistuksessa ja sisävesistä osuus on yli 90 prosenttia. Loput ovat muun muassa valtion, kuntien ja seurakuntien omistuksessa. "

Yleisellä tasolla Kalatalouden Keskusliitto katsoo, että vesistöt tulisi tunnistaa luonnon virkistyskäytön mahdollistajana metsien rinnalla ja saada vahvemmin mukaan. Yli 90 % prosenttia Suomen sisävesistä on yksityisessä omistuksessa ja niiden virkistyskäyttö ja -paine on todellinen - veneily, kalastus ja muut aktiviteetit ovat vahvasti mukana suomalaisten mielekkäimmissä luonnossa virkistäytymisen muodoissa. Tältä osin tavoitteita ja mainintoja voisi olla kunnianhimoisemmin, kuin mitä strategiassa tällä hetkellä on olemassa.

Kunnianhimoista voisi esimerkiksi olla sen tukeminen, että kalastonhoitomaksu nostetaan mukaan kulttuuri- ja liikuntaseteleillä maksettaviin lajeihin. Strategian taulukoista ja käy ilmi kalastuksen kova suosio suomalaisten keskuudessa. Strategiassa on myös hienosti mainittu luonnon virkistyskäytön ja

sitä kautta kalastuksen tuottamat terveydelliset hyödyt yksilölle ja tämän avulla fiskaaliset edut vähentyneinä sairaskuluina puolestaan valtiolle. Kalatalouden Keskusliitto katsoo, että kyseinen asia tai vastaava olisi kunnianhimoinen, strategian mukainen ja kaikkia hyödyttävä tavoite.

Johdanto

Voitte tässä lausua luvusta 1: Johdanto (1.1 Hallinnollinen tausta ja työn käynnistäminen, 1.2 Strategian tavoitteet)

Strategialuonnoksen johdannossa on tuotu hyvin esille luonnon virkistyskäytön merkitys ihmisten hyvinvoinnin lisäämisessä.

Luonnon virkistyskäytön nykytila

Voitte tässä lausua luvusta 2: Luonnon virkistyskäytön nykytila (2.1 Käsitteet, 2.1 Seurantatietoa luonnon virkistyskäytöstä, 2.3 Luonnon virkistyskäytön mahdollisuudet Suomessa, 2.4 Luonnon virkistyskäytön resursointi, 2.5 Toimijoiden roolit, 2.6 Lainsäädäntö, 2.7. Luonnon virkistyskäyttöä koskevat muut strategiat ja toimet)

Kalatalouden Keskusliitto (KKL) edustaa yhteisen kalaveden osakkaiden ja yksityisten kalavesien omistajien oikeuksia. Kalatalouden Keskusliitto pitää asianmukaisena, että strategiassa mainittaisiin myös yksityisvesien omistuksen määrät ja niiden edunvalvojataho, vastaavasti, kuin maanomistajien osalta ottaen huomioon, että Suomen sisävesistä yli 90 % on yksityisessä omistuksessa ja niihin kohdistuu veneily, kalastuksen ja muun toiminnan kautta runsaasti virkistyskäyttöä.

Esimerkiksi sivulla todetaan, että virkistyskäyttö nähdään yhdeksi metsän tarjoamaksi ekosysteemipalveluksi. Tähän olisi hyvä metsän rinnalle nostaa vesistöt, joiden merkityksen ekosysteemipalveluna ja virkistyskäytössä voidaan katsoa olevan vähintään yhtäläinen metsien kanssa.

Kalatalouden Keskusliitto ehdottaa seuraava muotoilua/ lisäystä (s. 33):

"Harrastajien, luonnon tai maanomistajien edunvalvonta

Virkistyskäytön ympärille on kehittynyt tukirakenne, jossa organisaatiot valvovat eri näkökulmien huomioon ottamista. Näiden näkökulmien yhteensovittaminen on osa luonnon virkistyskäyttöpolitiikkaa. (Suomen luonnonsuojeluliitto, Suomen Latu, Ulkoilufoorumi, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK, Metsästäjien keskusjärjestö, Kalatalouden Keskusliitto, ym.)

"

"

Kalatalouden Keskusliitto ehdottaa seuraavaa muotoiluja/ lisäyksiä (s. 35):

Yksityiset maa- ja vedenomistajat

Yksityisten maan- ja vedenomistajien omistamilla mailla ja vesillä ulkoillaan, harrastetaan ja virkistäydytään jokamiehenoikeuksilla kautta Suomen. Esimerkiksi metsistä 60 prosenttia on yksityisessä omistuksessa ja yli 90 prosenttia sisävesistä on yksityisessä omistuksessa.

Maanviljelijöiden, metsänomistajien ja maaseutuyrittäjien ammatti- ja etujärjestöinä toimivat Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto (MTK) ja SLC (Svenska landbruksproducenternas centralförbund). Kalatalouden Keskusliitto (KKL) edustaa yhteisen kalaveden osakkaiden ja yksityisten kalavesien omistajien oikeuksia.

Kalatalouden Keskusliitto huomauttaa myös, että luonnon virkistyskäytön suhteen on pidettävä huolta luonnon kantokyvystä, jotta virkistyskäyttö on jatkossa mahdollista. Tästä syystä Kalatalouden Keskusliitto huomauttaa, että kappaleessa 2.7 "Luonnon virkistyskäyttöä koskevat muut strategiat ja toimet" koskien "Vapaa-ajan kalatalouden kehittämisstrategia (2019)"-kohtaa (s. 44) on jäänyt pois yksi merkittävä kyseisen strategian tavoite (s. 22 kyseisessä strategiassa) eli "hyvät kalavedet ja elinvoimaiset kalakannat".

Kalatalouden Keskusliitto ehdottaa seuraavaa muotoilua (s. 44): "Lisäksi tavoitellaan sitä, että kalatalouden perusteet – hyvät kalavedet ja elinvoimaiset kalakannat – ovat kunnossa ja mahdollistavat kestäväen virkistyskäytön. "

Kappaleen 2.7 osalta todetaan, että olisi asianmukaista mainita lisäksi vesien kunnostusstrategia.

Hyödyt

Voitte tässä lausua luvusta 3: Hyödyt (3.1 Terveys ja hyvinvointi, 3.2 Talous ja työelämä, 3.3. Kansalaisuus, kulttuuri ja yhteisöllisyys, 3.4 Ympäristön tila ja virkistyskäytön kestävyys)

-

Tulevaisuuden näkymät

Voitte tässä lausua luvusta 4: Tulevaisuuden näkymät

-

Tavoitteet ja toimintalinjaukset vuoteen 2030 mennessä

Voitte tässä lausua luvusta 5: Tavoitteet ja toimintalinjaukset vuoteen 2030 mennessä (5.1 Missio, 5.2 Visio, 5.3. Strategiset tavoitteet, 5.4 Toimintalinjaukset)

-

Toimeenpano ja seuranta

Voitte tässä lausua luvusta 6: Toimeenpano ja seuranta (6.1 Jatkotyö ja strategian päivittäminen, 6.2 Seuranta, mittarit ja indikaattorit, 6.3 Viestintä)

-

Rauhala Elias
Kalatalouden Keskusliitto